

Bemærkninger til forslaget

Folkesundheden er en af fremtidens helt store politiske udfordringer. Danmark har fortsat som eneste nordiske land en middellevelevetid, der ligger under OECD-gennemsnittet. Samtidig er folkesygdommene i vækst. Udfordringen kan ikke mødes alene ved at forbedre og udvide behandlingstilbuddene i sundhedsvæsenet, hvor vigtigt det end er. Det vil være afgørende, at den sundhedspolitiske vinkel indtænkes overalt i de politiske beslutninger, der træffes, dvs. også på de sektorpolitiske områder, der ligger uden for det snævert sundhedspolitiske, men som har betydning for folkesundheden. Det skal ske i erkendelse af, at befolkningens sundhedstilstand og velbefindende påvirkes af mange faktorer også uden for sundhedssektoren. Det gælder f.eks. på områder som arbejdsmiljø, trafik og miljø.

På den baggrund ønsker Det Radikale Venstre, at regeringen pålægges at gennemføre vurderinger af de sundhedsmæssige konsekvenser af alle sine lovforslag. Det skal ske på samme måde, som regeringen i dag redegør for det enkelte lovforslags økonomiske, administrative og miljømæssige konsekvenser samt for lovforslagets forhold til EU-retten, jf. Statsministeriets cirkulære nr. 159 af 16. september 1998 om bemærkninger til lovforslag og andre regeringsforslag og om fremgangsmåden ved udarbejdelse af lovforslag, redegørelser, administrative forskrifter m.v.

Der er overordnet fire formål med sundhedskonsekvensvurderingerne:

- at fremme sundheden blandt befolkningen bedst muligt,
- at sikre, at politiske tiltag ikke har en uønsket indvirkning på folkesundheden,
- at de investerede ressourcer skaber mest mulig sundhed, og
- at der skabes et godt grundlag for de politiske beslutninger.

Internationale organer som WHO og EU anbefaler allerede i dag systematisk brug af sundhedskonse-

kvensvurderinger. Også Statens Institut for Folkesundhed (SIF) i rapporten »Sundhedskonsekvensvurderinger – Koncept. Perspektiver. Anvendelse i stat, amter og kommuner«, april 2005, slår til lyd for systematisk brug af sundhedskonsekvensvurderinger, som instituttet vurderer kan blive »et værdifuldt redskab til samlet at vurdere de mange faktorer, der påvirker folkesundheden, og dermed bidrage til velbelyste og velbegrundede politiske og administrative beslutninger«, jf. rapportens side 19.

SIF fastslår endvidere i sin rapport, at der i dag ikke findes generelle offentlige anbefalinger om at anvende sundhedskonsekvensvurderinger. Det påpeges, at sundhedskonsekvensvurderinger kun sjældent udarbejdes som grundlag for politiske, administrative og faglige beslutninger – og i det omfang det sker, er det primært i amter/regioner og kommuner. Dertil kommer, at der er flere danske eksempler i amter og kommuner på, at sundhedskonsekvensvurderinger direkte har påvirket de politiske beslutninger. På den baggrund anbefalede SIF allerede i foråret 2004, da Finansministeriet skulle udarbejde en ny vejledning om konsekvensvurderinger af lovforslag, at lovforslags konsekvenser for befolkningens mentale og fysiske velfærd, sundhed og sikkerhed blev omfattet af vejledningen. Til trods for denne anbefaling er sundhedskonsekvensvurderinger ikke medtaget i Finansministeriets vejledning om konsekvensanalyser fra maj 2005.

Regeringen peger i sin folkesundhedsstrategi »Sundt hele livet – de nationale mål og strategier for folkesundheden« på, at det offentlige skal sikre viden om sundhed og sygdom og bidrage til udviklingen af nye metoder til forbedring af folkesundheden. Konsekvente vurderinger af alle lovforslags sundhedsmæssige konsekvenser vil sikre, at Danmark får mobiliseret den nødvendige viden om nye lovforslags og politikkers effekt på folkesundheden.